

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 8P/282/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1614200988
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2016:1614200988.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, samosudkyňou JUDr. Andreou Kralovičovou, vo veci starostlivosti o maloletého R. I., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom ako otec, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom Malacky, Záhorácka ul. č. 2942/60A, dieťa rodičov R. W., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom X.. XXX a B. I., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom J., Q. J.. XXX, o návrhu otca na zvýšenie výživného pre maloleté dieťa, takto

r o z h o d o l :

Súd zvyšuje výživné matky pre maloletého R. I., nar. XX.XX.XXXX., z sumy 650,- Sk mesačne na sumu 30% zo sumy životného minima pre nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona v danom čase mesačne počnúc 01.02.2014 a počnúc 01.09.2015 toto výživné zvyšuje na sumu 30 Eur mesačne, ktoré výživné bude zasielať k rukám otca vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Zročné výživné za obdobie do 01.02.2014 do 26.05.2016 vo výške 181,23 Eur je matka povinná uhradiť k rukám otca do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Vo zvyšku súd návrh otca zamieta.

Týmto rozsudkom sa mení rozsudok OS Dunajská Streda č. 7P 43/2005 zo dňa 02.08.2005 v časti výroku o výživnom pre maloletého R..

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným Okresnému súdu Malacky dňa 28.01.2014 sa otec maloletého dieťaťa domáhal zvýšenia výživného pre maloletého R. z sumy 650 Sk mesačne na sumu 100 Eur mesačne k rukám otca do 15. dňa v mesiaci, a to odo dňa podania návrhu. Návrh odôvodnil zvýšením nákladov a na výchovu a výživu maloletého dieťaťa primerane jeho veku, poukázal na skutočnosť, že maloletý R. už navštevuje strednú školu, do tejto dochádza mimo svojho bydliska, matka o maloletého neprejavuje záujem, maloletý sa s ňou nestretáva, na jeho výživu neprispieva.

Okresný súd Malacky dňa 31.03.2014 postúpil vec Okresnému súdu Dunajská Streda ako súdu miestne príslušnému.

Okresný súd Dunajská Streda uznesením č. k. 6P/27/2014 - 11 zo dňa 15.05.2014 preniesol miestnu príslušnosť na Okresný súd Malacky.

Matka sa k návrhu vyjadrila písomne, uviedla, že nesúhlasí so zvýšením výživného. Poukázala na skutočnosť, že je invalidná dôchodkyňa, má ďalšie dve maloleté deti o ktoré sa stará. Bola ochotná platiť výživné maximálne 20 Eur mesačne.

Matka bola zároveň vypočutá dožiadaným súdom, kedy opätovne uviedla, že s návrhom otca na zvýšenie výživného nesúhlasí, pričom uviedla tie isté dôvody ako vo svojom písomnom vyjadrení.

Matka súhlasila s tým, aby súd pojednávala a rozhodol v jej neprítomnosti, preto súd v zmysle § 101 O. s. p. vo veci konal a rozhodol v neprítomnosti matky, za súčasného rešpektovania ústavne garantovaných práv ostatných účastníkov konania (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Zástupca kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa so zvýšením výživného súhlasil, pričom výšku tohto zvýšenia ponechal na zváženie súdu.

Súd vykonal dokazovanie vypočutím prítomných účastníkov, oboznámil sa so zápisnicou o výsluchu matky č. 23Pd/1/2016 zo dňa 22.03.2016 dožiadaného Okresného súdu Dunajská Streda, rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 03.12.2015, dokladom o výške sociálnej dávky vyplácanej matke, potvrdením o príjme otca, lustráciou otca v Sociálnej poisťovni, obsahom spisov Okresného súdu Dunajská Streda sp.zn. 7P/43/2005, 14P/42/2014 a 15P/60/2014, ako aj obsahom ostatného spisového materiálu a zistil, že rodičia maloletého nie sú manželia, nežijú v spoločnej domácnosti. Otcovstvo k maloletému dieťaťu bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov na príslušnom matričnom orgáne.

Okresný súd Dunajská Streda rozsudkom č. k. 7P/43/2005-15 zo dňa 02.08.2005 schválil ohľadom úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej bol maloletý R. zverený do osobnej starostlivosti otca a matka bola zaviazaná prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 650 Sk mesačne vždy k 15. dňu v mesiaci vopred odo dňa právoplatnosti predmetného rozsudku. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 11.08.2005.

V tom čase rodičia nežili v spoločnej domácnosti.

Otec žil spolu s maloletým R. v rodinnom dome, pracoval v súkromnej bezpečnostnej službe a dosahoval príjem 11.500 Sk mesačne.

Matka žila v rodinnom dome spolu s maloletou dcérou, matka bola na materskej dovolenke.

Maloletému R. matka neposkytovala žiadnu starostlivosť a neprejavovala o neho záujem.

V súčasnosti je otec naďalej slobodný, žije spolu s maloletým R. v rodinnom dome svojich rodičov, s maloletým však majú samostatnú domácnosť. Od 01.02.2014 bol otec maloletého nezamestnaný, od 14.05.2014 do 15.05.2014 pracoval na základe dohody o pracovnej činnosti v spoločnosti P. - V. spol. s r.o., v období od 25.08.2014 do 12.09.2014 a od 27.10.2014 do 31.10.2014 pracoval na základe dohody o pracovnej činnosti v spoločnosti H. W., s. r. o., pričom jeho priemerný mesačný zárobok predstavoval 40,48 Eur. Od 01.08.2015 otec pracuje v spoločnosti I. W. W., a.s. v Z. I. Q. na pozícii predavač s inkasom, jeho priemerný mesačný zárobok je 492,64 Eur.

Matka je v súčasnosti rozvedená, žije so svojou matkou a so svojimi dvomi maloletými deťmi, Q. B., nar. XX.XX.XXXX a S. B., nar. XX.XX.XXXX, na ktoré bolo výživné určené rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, č. k. 15P/60/2014-40 zo dňa 14.11.2014, ktorým súd zaviazal otca maloletých detí - J. B., nar. XX.XX.XXXX, prispievať na výživu maloletej Q. sumou 30 Eur mesačne a na maloletú S. sumou 30 Eur mesačne, počnúc právoplatnosťou predmetného rozhodnutia; rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 16.03.2015.

Matka poberá čiastočný invalidný dôchodok vo výške 174,80 Eur a sociálne dávky vo výške 47,04 Eur mesačne. Matka má výdavky na bývanie vo výške cca. 150 Eur mesačne (nájomné výške 100 Eur mesačne, vodné vo výške 50 Eur mesačne), na cestovné vo výške cca 50 Eur mesačne a na lieky vo výške cca 20 Eur mesačne. Matka sa v súčasnosti lieči na gynekologické problémy.

Na výživu maloletého R. riadne prispievala do septembra 2015. Od októbra 2015 matka výživné prestala platiť, vedie sa voči nej exekúcia. Matka neplatila výživné aj v predchádzajúcom období, toto sa už otcovi podarilo exekučne vymôcť. Dňa 27.01.2016 bolo maloletému priznané náhradné výživné.

Matka s maloletým nestretáva, nezaujíma sa o neho.

Maloletý R. je t. č. žiakom prvého ročníka SOU O., P. D., cestuje autobusom v rámci integrovanej dopravy (cestovné 32 Eur mesačne), pri nástupe do školy bolo potrebné zaplatiť jednorazový poplatok vo výške 20 Eur za vystavenie registračnej čipovej karty a zakúpiť pracovné oblečenie pre kuchára v celkovej hodnote 70 Eur, dva mesiace sa maloletý stravoval v škole (poplatok cca 28 Eur mesačne), po dvoch mesiacoch do jedálne prestal chodiť a stravu mu poskytuje otec a dáva mu vreckové, okrem bežných

školských pomôcok je potrebné uhrádzať škole príspevok na varenie v rámci praxe vo výške 10 Eur. Maloletý R. je zdravý, venuje sa kulturistike, individuálne chodí cca 4 krát do týždňa na tréningy, čomu prispôsobuje i stravu. Iné záujmové krúžky nenavštevuje.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 veta prvá, Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 154 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 163 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Podľa § 163 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práva a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možné zmeniť aj bez návrh, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškania s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že pre posúdenie schopností a možností rodiča v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové (prípadne aj majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti, dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a pod. (R 74/1969). Pre určenie výšky výživného pre maloleté dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, vzdelaním, pracovnými skúsenosťami a pod.), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä

existenciou pracovných príležitostí primeraných vlastnostiam rodičov (R 76/1968). Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti k maloletým deťom je treba mať na zreteli, že zaistenie tejto výživy sa týka nielen výživy vo vlastnom slova zmysle, ale všetkých nevyhnutných potrieb pre život kultúrneho človeka (R 30/1990).

Podľa článku 41 ods. 4 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

Podľa článku 18 ods. 1, 2, 3 Dohovoru o právach dieťaťa, ktoré prijalo Valné zhromaždenie Spojených národov 20. novembra 1989, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru musia vynaložiť maximálne úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obidvaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom najlepší záujem dieťaťa.

Vzhľadom k vykonanému dokazovaniu súd dospel k záveru, že návrh otca na zvýšenie výživného pre maloletého R. je dôvodný - od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti pre maloletého uplynulo viac ako 10 rokov, za toto obdobie sa zmenili pomery u maloletého R. - nastúpil na strednú školu, jeho potreby vzhľadom na plynutie doby úmerne k jeho veku primerane vzrástli.

Čo sa týka počiatku zvýšenia výživného, súd vychádzal zo zmeny pomerov u maloletého R. - i keď je možné výživné pre maloleté dieťa zmeniť i spätne, najviac však na dobu 3 rokov od podania návrhu (§ 77 ods. 1 ZR), otec spätne výživné zvýšiť nežiadal, žiadal toto zvýšiť od podania návrhu - preto sa súd spätným výživným nezaoberal a výživné zvýšil od 01.02.2014 (prvého dňa kalendárneho mesiaca po podaní návrhu otcou).

Čo sa týka výšky výživného, pri jej ustálení súd vychádzal zo zistených majetkových a príjmových pomerov oboch rodičov, zohľadnil dlhodobú osobnú starostlivosť otca (resp. iba jeho starostlivosť, keďže matka sa o dieťa dlhodobo nezaujíma) o maloletého, zohľadnil vek dieťaťa, skutočnosť, že maloletý R. v septembri 2015 nastúpil na strednú školu.

Súd súbežne skúmal pomery oboch rodičov, ich majetkové a zárobné pomery, ako aj ich schopnosti a možnosti. Konštatuje, že otec, ktorý sa o maloletého osobne stará, je zamestnaný v spoločnosti I. W. W., a.s., jeho priemerný mesačný zárobok je 492,64 Eur. Matka je poberateľkou čiastočného invalidného dôchodku vo výške 174,80 Eur mesačne a sociálnych dávok vo výške 47,04 Eur mesačne, osobne sa stará o svoje ďalšie dve maloleté deti a má zhoršený zdravotný stav.

Súd hodnotiac dôkazy jednotlivo, ako i v ich vzájomných súvislostiach konštatuje, že nárok maloletého R. na zvýšené výživné má dostatočne preukázaný - jednak vykonaným dokazovaním, jednak tou skutočnosťou, že doposiaľ určené výživné nezodpovedá už zákonným ustanoveniam o výške výživného. Je nepochybné, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti došlo k podstatnej zmene okolností na strane maloletého Ondreja, ktoré zakladajú nárok na zvýšenie vyživovacej povinnosti tak, ako to predpokladá ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine, na druhej strane minimálne výživné pre maloleté dieťa je už vyššie ako doteraz určené výživné.

Prihliadajúc nielen na potreby dieťaťa, ktoré sú nesporne za uplynulých viac ako 10 rokov vyššie preto, ale aj na možnosti a schopnosti rodičov súd výživné pre maloletého R. zvýšil, avšak iba na zákonom stanovenú minimálnu hranicu výšky výživného. I keď matka neprejavuje záujem o maloletého a v podstate ponecháva celkovú starostlivosť o neho iba na otcovi, súd musel zohľadniť ďalšie vyživovacie povinnosti matky a jej zdravotné problémy, ktoré jej bránia v dosahovaní vyššieho príjmu. Preto výživné zvýšil od podania návrhu na sumu minimálneho výživného a od nástupu maloletého R. na sumu 30 Eur mesačne, zohľadniac skutočnosť, že takto určené výživné matka zo svojho príjmu bude môcť hradiť - pre potreby jej dvoch maloletých detí v podstate slúži výživné od ich otca a príjem matky je v súčasnosti vykrývaný sociálnymi dávkami štátu.

Vzhľadom na takéto rozhodnutie súd návrh otca vo zvyšku zamietol.

Súd súčasne nemohol akceptovať ani vyjadrenie matky, ktorá navrhla určiť výživné na sumu 20 Eur mesačne, keďže v zmysle ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine je minimálnym výživným suma 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona, čo je v súčasnosti (od 01.07.2013) suma 27,13 Eur.

Vzhľadom k takto určenému výživnému a dobe určenia výživného súd stanovil aj výšku zročného výživného pre maloletého R. vo výške 181,23 Eur (19 mesiacov x 5,55 Eur - rozdiel medzi výživným určeným od 01.02.2014 a doposiaľ určeným výživným + 9 mesiacov x 8,42 Eur - rozdiel medzi výživným určeným od 01.09.2015 a doposiaľ určeným výživným).

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1, písm. a) O. s. p., nakoľko sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže matka podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Malacky na Krajský súd v Bratislave, písomne, v troch vyhotoveniach.

Proti tomuto rozsudku odvolanie ostatných účastníkov konania nie je prípustné, pretože uvedení účastníci konania odvolanie podať mohli, avšak sa tohto práva vzdali po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a poučení o odvolaní a jeho náležitostiach (§ 207 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku musí obsahovať všeobecné náležitosti každého podania podľa § 42 ods. 3 O.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, podpísané datované, v dostatočnom počte rovnopisov a s prílohami, v opačnom prípade bude rovnopis s prílohami vyhotovený na trovy účastníka), a náležitosti podľa § 205 ods. 1 O.s.p. (proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, v čom sa rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že (§ 205 ods. 2 O.s.p.):

- a. v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b. konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c. súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d. súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e. doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f. rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona /Zákon č. 233/95 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení/.